

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. III. Ex tribus Augustini Discipulis eadem veritas declaratur,

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

gratia medicinalis Christi subvertitur, & scriptura subnervantur, dum gratia necessitas, non ex vulnere voluntatis, sed ex naturali ejus indifferencia; & omnium causarum subordinatione subaltiore suspenditur. Nam Augustinus locis jam relatis, divinorum decretorum efficaciam ad actus etiam naturales extendit, idque ex Scriptura demonstrat; & ait, quod Scriptura divina, si diligenter inspicatur, ostendit non solum bonas hominum voluntates quas in aeternam dirigit vitam, sed etiam eas quae conservant saeculi creaturam, & quae ad vitam civilem & politicam spectant, quae utique ordinis naturalis sunt, esse a Deo corda hominum inclinante, & applicante ad quodcumque voluerit.

§. III.

Ex tribus Augustini Discipulis eadem veritas declaratur.

171. Quam praesidenter Adversarius asserit, gratiam efficacem ad omnes humanae naturae status dilatam ab Augustini sensibus esse remotissimam, & vi potius humanae Philosophiae, quam Augustinianae Theologiae expressam & inventam. Longè est alia illustriorum D. Augustini Discipulorum sententia. In primis enim D. Prosper supra citatus in libro sententiarum quas ex Augustino collegit, sent. 58. expressè asserit quod *Divina voluntas est prima & suprema causa omnium corporalium, spiritualiumque motionum*, subindeque divinorum decretorum & auxiliorum efficaciam, ad omnes humanae naturae status, & ad omnes actus tam ordinis naturalis quam supernaturalis extendit.
172. Secundo Fulgentius Augustinianae doctrinae defensor acerrimus, libro 2. ad Trasimundum cap. 2. loquens de divina gratia, sic ait: *Ipsa etiam homini reparando suis necessaria: quia non alia stantem Angelum a ruina potuit custodire, nisi illa quae lapsum hominem post ruinam potuit reparare. Una est in utroque gratia operata: in hoc ut surgeret, in illo ne caderet: in illo ne vulneraretur, in isto ut sanaretur: ab hoc infirmitatem repulit, illum infirmari non finit.* Quibus verbis aperte proficitur, eandem gratiam praeservasse bonos Angelos a lapsu, quae hominem lapsum reparavit; Sed gratia quae ruinam hominis lapsi reparavit, est de se efficax, ut docet Jansenius: Ergo & illa quae custodivit Angelos ne caderent.
173. Nec valet si dicas, hunc locum Fulgentij eo tantum pertinere, ut tum hominis reparationem, tum Angeli stabilitatem, gratiae in genere adscribat, non verò gratiae efficaciter moventi. Non valet, inquam, Fulgentius enim ibidem loquens de gratia quae impedit casum bonorum Angelorum, appellat eam *vultricem*; & ait quod *ejus virtus insuperabilis est*: At haec non possunt verificari de gratia generaliter sumpta, sed solum de aliqua speciali gratia, nimirum de efficaci, ut de se patet: Ergo ibi de gratia efficaci, non verò de gratia generaliter sumpta loquitur.
174. Tertiò, S. Thomam, Discipulorum Augustini nobilissimum & acerrimum, & ita in Augustino versatum, ejusque doctrinam tinctum & imbutum, ut ipse Jansenius illum, *Augustinum contractum*, appellet, eandem decretorum & auxiliorum efficaciam necessitatem ad statum innocentiae & integritatis extendisse, ita perspicuum & manifestum est, ut de hoc nulla possit subesse dubitatio: nam 1. 2. quaest. 109. art. 2. in corpo-

A re ait, quod homo in utroque statu (integritatis scilicet & corruptionis) indiget auxilio divino, ut ab ipso moveatur. Et in responsione ad 1. asserit quod *Mens hominis, etiam sani, non ita habet dominium sui actus, quin indigeat moveri à Deo.* Sed nomine auxilij moventis, non aliam S. Doctorem significasse gratiam, quam efficacem & praedeterminantem, fatentur Adversarij: nominatim Antonius Arnaldus, in opusculo cui titulus est: *Vera S. Thomae de gratia sufficienti & efficaci doctrina*: in quo probat S. Doctorem, nullam aliam gratiam agnovisse, praeter sanctificantem, seu justificantem, (quam vocat *habituale donum*) & efficacem, seu praedeterminantem, quam *auxilium Dei moventis* appellat: Ergo D. Thomas necessitatem gratiae efficaci & praedeterminantis, pro utroque statu integritatis & corruptionis, admittit.

Quod potest confirmari ex eo quod in corpore ejusdem articuli, assignat tria principia ex quibus sumitur necessitas gratiae moventis: duo specialia, & alterum generale. Primum est aegritudo & infirmitas naturae, per peccatum originale depravata. Secundum, elevatio, & proportio objecti supernaturalis ad potentias naturales animae. Tertium, subordinatio & dependentia generalis causarum secundarum à prima in operando. Unde cum in statu innocentiae fuerit proportio inter potentias naturales animae, & objecta supernaturalia, & generalis subordinatio ad primum motorem; manifestum est, juxta principia D. Thomae, decreta & auxilia efficaciam, pro utroque statu naturae lapsae & integræ, esse admittenda: cum hoc tamen discrimine, quod in statu naturae lapsae, ex duplici capite speciali (scilicet ex infirmitate naturae, & elevatione objecti supernaturalis) & alio generali, (nempe subordinatione & dependentia causarum secundarum à prima) eorum necessitas petenda est. In statu verò innocentiae, ex uno tantum capite speciali: nempe ex elevatione objecti supernaturalis supra potentias naturales Adami & Angelorum; & alio generali, subordinatione scilicet & dependentia causa secundae à prima, ut ibidem declarat S. Doctor, his verbis. *Sic igitur virtute gratiæ superaddita virtuti naturae indiget homo in statu naturae integræ, quantum ad unum, scilicet ad operandum & volendum bonum supernaturale. Secundum statum naturae corruptae, quantum ad duo: scilicet ut sanetur, & ulterius ut bonum supernaturalis virtutis operetur, quod est meritorium. Ulterius autem in utroque statu indiget homo auxilio divino, ut ab ipso moveatur.*

Quae doctrina illustrari & confirmari potest exemplo aptissimo hominis sani & infirmi. Ut enim homo infirmus attingat v. g. fastigium domus, vel summam tecti, indiget duplici medio, scilicet medicinâ sanante, & scalâ elevante. Homo verò sanus & robustus indiget solum elevari per scalam, non verò sanari per medicinam. Idem proportionaliter dicendum est de homine in statu naturae lapsae & integræ. In primo enim indiget sanari per gratiam ab infirmitate naturae per peccatum originale debilitatæ, & simul per eam elevari, & applicari ad actus & objecta supernaturalia. In altero verò Adam non indigebat gratiâ sanante, sed duntaxat movente & elevante; quia in illo felicissimo statu, nulla erat infirmitas, nulla plaga, nulla rebellio appetitus, nec deordinatio potentiarum animae; sed solum indifferentia & potentialitas liberi arbitrij, aq

